

Brussel, 24 juli 2007

Circulaire WAP - nr. 6

Betreft : Toepassing van de 4% - regel bedoeld in artikel 12, § 2, 5° van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Inleiding

Artikel 12, § 2, 5° ⁽¹⁾ van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie bepaalt dat in een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen en in een pensioentoezegging van het type cash balance een differentiatie van de bijdragen in functie van de leeftijd toegelaten is op voorwaarde dat het verschil tussen de percentages die in de verschillende leeftijdscategorieën worden toegepast op het loon om de bijdragen te bepalen niet meer dan 4 % per jaar bedraagt (de zogeheten “trapjesregel” of “4% -regel”).

In de praktijk heeft die mogelijke afwijking reeds aanleiding gegeven tot vele vragen. In deze circulaire wordt de werking van de trapjesregel verduidelijkt en voor een aantal concrete gevallen waar er reeds interpretatieproblemen gerezen zijn, het standpunt van de CBFA toegelicht.

Deze circulaire vervangt de circulaire WAP nr. 5 die wordt opgeheven.

⁽¹⁾ § 2. Op het vlak van de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid, en in afwijking van artikel 8 en onverminderd de andere bepalingen van deze titel, vormt een direct onderscheid op grond van de leeftijd geen discriminatie in de volgende gevallen, mits dat niet leidt tot discriminatie op grond van geslacht:

...

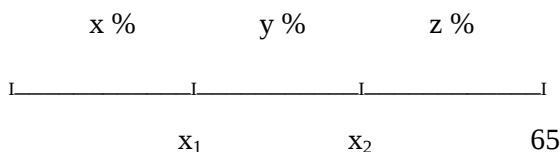
5° een direct onderscheid op grond van de leeftijd op het vlak van de bijdragen, inclusief de persoonlijke bijdragen, in de pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen, zoals gedefinieerd in wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, en in de pensioentoezeggingen bedoeld in artikel 21 van voornoemde wet, indien de volgende voorwaarden vervuld zijn :

- het percentage dat op het loon op een bepaalde leeftijd wordt toegepast om de bijdrage te bepalen, ligt niet lager dan het percentage op een latere leeftijd, geactualiseerd tegen een jaarlijkse rentevoet van 4%, op de periode die zich tussen de twee leeftijden uitstrekt;
- indien de differentiatie in trappen gebeurt, wordt die vergelijkinggemaakt tussen de leeftijden die overeenstemmen met het begin van elke trap. Voor de toepassing van deze regel wordt als beginleeftijd van de eerste trap achttien jaar genomen.

Werking van de trapjesregel

De bijdragen in een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen of van het type cash balance mogen stijgen met de leeftijd voor zover het bijdragepercentage op een bepaalde leeftijd niet lager ligt dan het percentage op een latere leeftijd, geactualiseerd tegen een jaarlijkse rentevoet van 4%, op de periode die zich tussen de twee leeftijden uitstrekt. Indien de differentiatie in trappen gebeurt (verschillende bijdragepercentages per leeftijdscategorie) mag voor elke twee (openvolgende) leeftijdscategorieën het bijdragepercentage van de lagere leeftijdscategorie niet kleiner zijn dan het bijdragepercentage van de hogere leeftijdscategorie geactualiseerd aan 4 % over het aantal jaren dat zich uitstrekt tussen de beginleeftijden van de twee categorieën. Daarbij wordt als beginleeftijd van de eerste leeftijdscategorie 18 jaar genomen, onafhankelijk van de leeftijd waarop men bij het plan wordt aangesloten.

Concreet betekent dit dat in een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen of van het type cash balance met een bijdragepercentage x tot de leeftijd x_1 , een bijdragepercentage y vanaf de leeftijd x_1 tot de leeftijd x_2 en een bijdragepercentage z vanaf de leeftijd x_2 tot de leeftijd van 65 jaar

aan de regel voldaan is indien

$$x \geq y / 1,04^{(x_1-18)} \text{ en } y \geq z / 1,04^{(x_2-x_1)}.$$

Het volstaat om te verifiëren dat voor elke twee openvolgende leeftijdscategorieën aan de voorwaarde voldaan is vermits er dan automatisch voor elke twee niet openvolgende leeftijdscategorieën aan voldaan zal zijn.

Indien een reglement de regel niet naleeft, en er dus twee (of meer) leeftijdscategorieën zijn waarbij het verschil in percentages te groot is, hebben de aangeslotenen van de lagere leeftijdscategorie recht op een hoger bijdragepercentage. Dit hoger percentage wordt dan bepaald door het percentage van de hogere leeftijdscategorie te actualiseren aan 4 % per jaar over de periode die zich uitstrekt tussen de beginleeftijden van de betreffende leeftijdscategorieën. Zolang het reglement niet is aangepast kan men de regel immers niet respecteren door aan de aangeslotenen van de hogere categorie minder te geven dan het percentage waarop zij volgens het reglement recht hebben.

Toepassing van de trapjesregel in enkele concrete gevallen

- *Pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen of van het type cash balance waarbij de bijdragen niet zijn uitgedrukt in functie van het loon maar als een vast, forfaitair bedrag.*

De CBFA is van mening dat de wet met de leeftijd stijgende bijdragen toelaat in alle vaste bijdragen plannen en plannen van het type cash balance, ook als de bijdragen (toegewezen bedragen) zijn uitgedrukt als een vast bedrag en niet als een percentage van het loon. Het was immers niet de bedoeling van de wetgever om dergelijke plannen uit te sluiten van de trapjesregel.

Om te verifiëren of aan de trapjesregel al dan niet voldaan is volstaat het om na te gaan of de forfaitaire bedragen op zich eraan voldoen.

- *Pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen of van het type cash balance waarbij het bijdragepercentage is opgesplitst als de som van percentages op verschillende loonschijven.*

Het betreft vaste bijdragen van het type:

$$x\%S_1 + y\%S_2$$

met S_1 het gedeelte van het salaris onder een bepaald plafond (meestal het plafond dat in aanmerking wordt genomen bij de berekening van het wettelijk pensioen) en S_2 het gedeelte van het salaris boven dat plafond.

De CBFA is van mening dat dergelijke plannen conform artikel 14, § 3, tweede lid van de WAP zijn als en alleen als er afzonderlijk aan voldaan is voor de percentages op S_1 en de percentages op S_2 .

- *Pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen of van het type cash balance met zowel werknemersbijdragen als werkgeversbijdragen*

De CBFA is van mening dat in principe de regel afzonderlijk moet worden toegepast op de bijdragepercentages van de werknemer en de bijdragepercentages van de werkgever. Indien het loon en, voor toezeggingen waarbij het bijdragepercentage is opgesplitst als de som van percentages op verschillende loonschijven, de loonschijven berekend zijn op dezelfde basis (zelfde loon, desgevallend zelfde plafond(s)) mag de regel wel globaal worden toegepast op de totale bijdragepercentages.

- *Pensioentoezeggingen van het type vaste bijdragen of van het type cash balance waarbij de bijdragen zowel stijgen met de anciënniteit als met de leeftijd.*

Vermits een stijging van de bijdragepercentages met de anciënniteit is toegelaten (uiteraard voor zover aan de algemene regel dat een onderscheid tussen aangeslotenen objectief en redelijk verantwoord moet zijn, voldaan is) is de CBFA van mening dat een dergelijk plan aan de trapjesregel voldoet indien per anciënniteitscategorie aan de trapjesregel voldaan is.

De Ondervoorzitter,

M. FLAMÉE